

Bacteriële endocarditis

Endocarditis profylaxe (incidentieel)*

Voor endocarditis-profylaxe komen in aanmerking patiënten met een

- Eerder doorgemaakte endocarditis
- Klepafwijking
- Aangeboren hartafwijking coarctatio aortae
- Persisterende ductus Botalli
- Hypertrofische obstructieve cardiomyopathie
- Geïmplanteed lichaamsvreemd materiaal

Zie hieronder voor de keuze van de profylaxe per ingreep

Voor endocarditis-profylaxe komen **niet** in aanmerking patiënten met:

- Onschuldig (functioneel) geruis
- Secundum type ASD
- Mitralisklep prolaps zonder insufficiëntie
- Mitralisannulus verkalking
- Ischaemische hartziekten
- Status na coronair-interventie of chirurgie
- Aanwezigheid van pacemaker of cardiodefibrillator

Ingrepen waarbij endocarditis profylaxe geïndiceerd is:

Ingrepen in de mondholte en aan de bovenste luchtwegen:

amoxicilline 3 g oraal 1 uur voor de ingreep

of

amoxicilline 2 g iv 30 minuten voor de ingreep

bij overgevoeligheid voor pencilline of bij patiënten die in de 7 dagen voorafgaand aan de ingreep met een penicilline zijn behandeld:

clindamycine 600 mg oraal, 1 uur voor de ingreep

clindamycine 600 mg iv, 30 minuten voor de ingreep

Operatieve ingrepen aan de tractus urogenitalis:

amoxicilline 2 g iv

en

gentamicine 3 mg / kg im of iv, 30 min voor de ingreep

bij overgevoeligheid voor pencilline of contra-indicatie voor gentamicine

vancomycine 1 gram als infuus in 1 a 2 uur, 1 tot 2 uur voor de ingreep

Ingrepen in geïnfecteerd weefsel

flucloxacilline 2 g oraal 30 minuten voor de ingreep

bij overgevoeligheid voor penicilline:

clindamycine 600 mg oraal 1 uur voor de ingreep.

Ingrepen waarbij endocarditis profylaxe niet is geïndiceerd:

- Natuurlijk uitval van de melkelementen
- Niet bloederige ingrepen in de mondholte
- Diagnostische ingrepen in de tractus digestivus (Standard profylactisch Regime)
- Een ongecompliceerde bevalling
- Hartcatherisatie (m.u.v. klepprothese < 6mnd)

*Conform de richtlijnen van de Nederlandse Hartstichting herziene versie 2000 met enkele aanpassingen.

Zie voor doseringen voor kinderen Hoofdstuk V.

Profylaxe van tetatus

Bij verwondingen ouder dan 3 dagen heeft toediening van Tetanusimmunoglobuline geen zin meer

Tetanusprofylaxe volwassenen

Laatste vaccinatie immunisatie na verwonding

< 5 jaar: geen

5-15 jaar: 1x toxoïd

> 15 jaar: 1 toxoïd en 1x Tetanusimmunoglobuline

onbekend / onvolledige vaccinatie: 1x toxoïd en 1x Tetanusimmunoglobuline, na 1 en 7 maanden toxoïd

Tetanusprofylaxe kinderen

Vaccinatiestatus	Profylaxe	Vervolgbeleid
Ongevaccineerd	DKTP1 + Tetanusimmunoglobuline	DKTP2 vervolgens schema
DKTP1	DKTP1 + Tetanusimmunoglobuline	in 5e maand DKTP3, dan schema
DKTP2	DKTP1 + Tetanusimmunoglobuline	6 maanden later DKTP4
>4 maanden na DKTP3	DKTP4, geen Tetanusimmunoglobuline	DTP5 volgens schema
>1 jaar na DKTP4	DTP5, geen Tetanusimmunoglobuline	DTP6 volgens schema
>1 jaar na DTP5	DTP6, geen Tetanusimmunoglobuline	Rijks Vaccinatie Programma voltooid

Dosering Tetanusimmunoglobuline

Normaal bij kinderen én volwassenen 250 IE (2ml)

Necrotiserende cq geïnfecteerde wonden 500 IE (4ml)

Wonden ouder dan 24 uur 500 IE (4ml)

Lichaamsgewicht > 90kg 500 IE

Profylaxe van Hepatitis

Profylaxe hepatitis A

Passieve vaccinatie voor reizigers:

Immunoglobuline 0.02 – 0.06 mg / kg i.m. (afhankelijk van reisduur)

Binnen 14 dagen na contact met hepatitis A (gezin, school, crèche)

Immunoglobuline 0.02 mg / kg i.m. eenmalig

Actieve vaccinatie:

HAV vaccinatie 0.5 ml toedienen op 0 mnd en 6 mnd

Profylaxe van hepatitis B

Binnen 24 - 48 uur na blootstelling aan (potentieel) HBV – positief materiaal:

hepatitis B-immunoglobuline 5 ml (100 IE/ml)

Passieve immunisatie altijd combineren met actieve immunisatie!

Pasgeborenen van HBsAg – positieve moeders direct na geboorte:

hepatitis B-immunoglobuline flacon 1,5 ml (200 IE / ml)

Passieve immunisatie altijd combineren met actieve immunisatie!

Profylaxe van influenza A

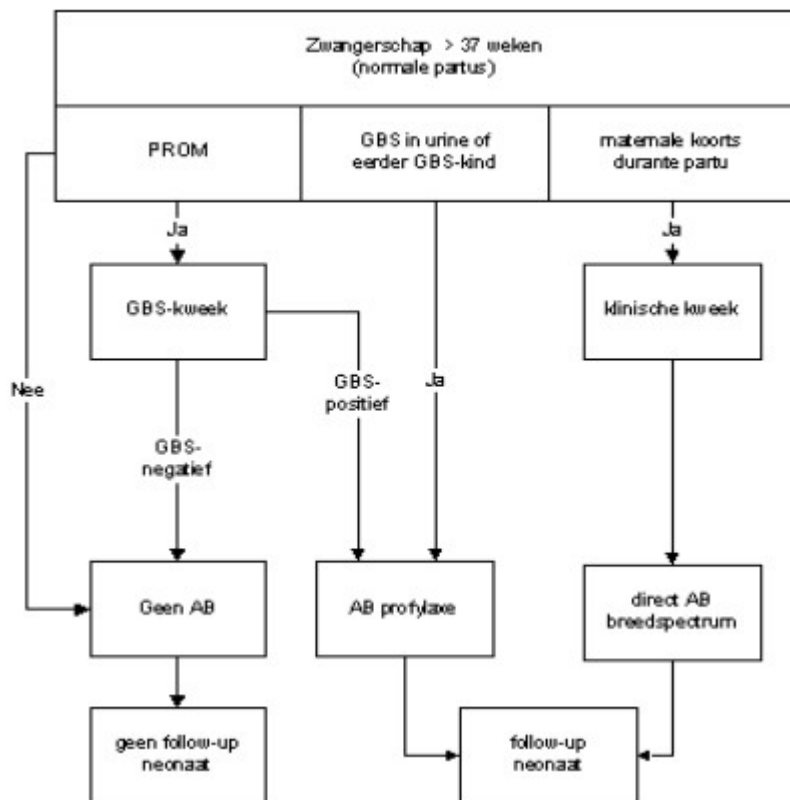
Bij een epidemie verdient het aanbeveling te vaccineren, dan profylaxe tot 10 dagen na vaccinatie geven.

risicopersonen < 9 jaar amantadine 1 dd 5 mg / kg oraal (max. 150 mg)

risicopersonen 9-65 jaar amantadine 2 dd 100 oraal

risicopersonen > 65 jaar amantadine 1 dd 100 oraal

Profylaxe neonatale infecties

GBS = Groep B streptokokken

PROM = Premature rupture of membranes

AB = antibiotica

Streptokokken profylaxe (bij positieve kweek Groep B-streptokokken):

4 uur voor de partus

benzylpencilline 1 milj. IE iv iedere 4 uur herhalen tot aan partus

bij penicilline-allergie: clindamycine (600 mg) po of iv, iedere 8 uur herhalen tot aan partus of

erythromycine 500 mg iv iedere 6 uur

Maternale koorts

Amoxicilline-clavulaanzuur 4x 1200 mg iv bij (dreigende) sepsis: gentamicine 6 mg/kg iv toevoegen;

Bij penicilline-allergie clindamycine 3x 600 mg iv bij (dreigende) sepsis gentamicine 6 mg/kg toevoegen.

Profylaxe varicella zoster virus

Na waterpokkencontact van een:

- IgG-negatieve immuuncompromiteerde patient:
- Zwangere tot 20 weken
- Pasgeborene indien moeder waterpokken krijgt 5 dagen vóór tot 2 dagen na partus

Toedienen binnen 48 uur na contact, (niet zinvol na 96 uur):

< 20 kg 200 IE (= 2 ml) varicella zoster-immunoglobuline i.m.

> 20 kg 400 IE (= 4 ml) varicella zoster- immunoglobuline i.m.

Profylaxe van streptokokkeninfecties (groep A)

Preventie recidief acuut reuma: gedurende 5 jaar tot levenslang

benzylpenicilline (Penidural) 1.2 miljoen E/ 4 weken i.m.

Recidiverende erisipelas (> 2 keer/jaar):

benzylpenicilline (Penidural) 1.2 miljoen E/4 weken i.m.

Profylaxe van kinkhoest (Bordetella pertussis)

Profylaxe wordt gegeven aan een risicopersoon na contact met een persoon met een bewezen kinkhoestinfectie.

Risicopersonen (te vinden binnen het gezin en in risico-instellingen):

- Kinderen < 5 jaar die onvolledig gevaccineerd zijn
- Kinderen met CF, spierziekten, ernstige zenuwstelsel- of hartafwijkingen
- Zwangeren die op het punt staan te bevallen

Profylaxe:

erytromycine 4 dd 12.5 mg/kg (max. 4 dd 500 mg/dag) po gedurende 14 dagen

clarithromycine 2 dd 7.5 mg/kg (max.2 dd 500 mg/dag) po gedurende 7 dagen

Profylaxe van meningitis door meningokokken

1. In gezinssituatie (verblijf met patiënt tenminste 4 uur per dag en gedurende tenminste 5 van de afgelopen 7 dagen);
2. Medisch personeel: alléén bij mond-op-mond beademing;
3. Buiten gezinssituatie: overleg GGD.

Gedurende 2 dagen:

volwassene, kind > 12 jaar rifampicine 2 dd 600 mg oraal

kinderen > 1 jaar rifampicine 2 dd 10 mg/kg oraal (max. 1200 mg/ dag)

kinderen 3-12 mnd rifampicine 2 dd 5 mg/kg oraal (max. 1200 mg/ dag)

zuigelingen < 3 mnd geen profylaxe

zwangeren ceftriaxon 250 mg i.m. eenmalig

Profylaxe rabiës (hondsdoelheid)

Na rabiëscontact:

Passieve immunisatie met Rabiësimmuunglobuline (alleen in overleg met Nationaal Vergiftigingen Informatiecentrum Utrecht, tel. 0031-30-2748888) binnen 5 dagen; altijd combineren met actieve immunisatie!

Recidiverende urineweginfecties

Bij meer dan 3 infecties per jaar, mits de verwekker gevoelig is,
eventueel trimethoprim 1 dd 100 mg po, 's avonds,
of nitrofurantoin 1 dd 50 mg, 's avonds,
of alleen post-coitum gedurende 6-12 maanden.

SDD bij immuungecompromitteerde haemato-oncologische patiënten

Standaard selectieve darmdecontaminatie (SDD)

Indicatie: Chemotherapie, waarbij een granulocytopenie ($<0,5 \times 10^9/\text{ltr}$) verwacht wordt, die langer dan 7 dagen zal bestaan en die naar verwachting ernstig ($<0,1 \times 10^9/\text{ltr}$) zal worden.

Bestanddelen: Ciprofloxacin 2 dd 500 mg po

Amfotericine B suspensie 4 dd 300 mg po

Itraconazol suspensie 2 dd 100 mg po

Povidonjodium neuszalf 4 dd applicatie

Start: Bij nieuwe leukemiepatiënten: direct bij opname. Bij bekende patiënten: bij start chemotherapie.

Stoppen: Bij granulocyten $> 0,3 \times 10^9/\text{ltr}$, tenzij binnen één week een nieuwe cytostatische kuur wordt gegeven.

Standaard SDD met streptokokken profylaxe

Indicatie: Chemotherapie waarbij een granulocytopenie en mucositis verwacht wordt (leukemiekuren en autologe transplantatie).

Bestanddelen: Standaard SDD Zie boven

Benzylpenicilline 4 dd 1×10^6 IE

Start: Bij nieuwe leukemiepatiënten: direct bij opname. Bij bekende patiënten: bij start chemotherapie. Benzylpenicilline starten op dag 7 na starten chemokuur.

Stoppen: Bij granulocyten $> 0,3 \times 10^9/\text{ltr}$, tenzij binnen één week een nieuwe cytostatische kuur wordt gegeven.

AANPASSINGEN STANDAARD SDD

Bij antibiotica overgevoeligheid

Overgevoelig voor: Alternatief

Ciprofloxacin Colistinesulfaat 4 dd 75 mg po plus neomycinesulfaat 4 dd 375 mg po

Jodium derivaten Chloorhexidine (creme 1%) 4 dd applicatie als neuszalf

Benzylpenicilline Cefazoline 3 dd 1 gram

Onmogelijkheid iets per os toe te dienen

Standaard SDD Ciprofloxacin 2 dd 400 mg IV Itraconazol 2 dd 100 mg IV

SDD met streptokokken profylaxe Ciprofloxacin 2 dd 400 mg IV Itraconazol 2 dd 100 mg

IV Benzylpenicilline 4 dd 1x10⁶ IE IV

Op geleide van de inventarisatiekwaken

Staph. Aureus in de neus Neuszalf vervangen door: Mupirocine neuszalf 2% 4 dd applicatie Tevens dagelijks wassen met chloorhexidine 4% Shampoo (hibiscrub®)

Candida in de keel Toevoegen: Amfotericine B zuigtabletten 4-6 dd 10 mg

Candida in de feces Ophogen: Amfotericine B suspensie 4 dd 500 mgr po

Pseudomonas aeruginosa in feces Ophogen: Ciprofloxacin 2 dd 750 mg po

Enterococci in feces Toevoegen: Amoxicilline 4 dd 500 mgr po Stoppen: Eventuele benzylpenicilline

Ciprofloxacin resistente gram negatieven in feces Toevoegen: Colistinesulfaat 4 dd 75 mg po plus neomycinesulfaat 4 dd 375 mg po

Penicilline-R streptokokken in keelweek:

Geïsoleerd peni-R (amox-S) Benzylpenicilline IV vervangen door: Amoxicilline 4 dd 500 mg IV

Volledig resistent (amox-R) Benzylpenicilline of amoxicilline vervangen door: Vancomycine 2 dd 1 gram

Tuberculose

Altijd overleggen met longarts/GGD arts tuberculosebestrijding

Indicaties voor profylactische TBC behandeling:

- Recente Mantoux-omslag, zonder teken van actieve tuberculose
- Grote intrathoracale en of abdominale chirurgie bij oude onvoldoende medicamenteus behandelde tuberculose
- Immuungecompromitteerde status: Immunosuppressieve therapie bij patiënten met onvoldoende behandelde tuberculose: bv langdurig gebruik van hoge dosis corticosteroïden (> 15mg prednisolon/dag), monoclonale antistof tegen TNFa (b.v. infliximab) en chemotherapie

Profylaxeschema: Dosering

isoniazide (INH) met pyridoxine gedurende 6 maanden. isoniazide (INH) 1 dd 5 mg/kg (max. 300 mg)

po.pyridoxine 1 dd 20 mg

of

pyrazinamide en rifampicine gedurende 2 maanden pyrazinamide 1 dd 30 mg/kg (max 2 gram) rifampicine 1 dd 10 mg/kg (max 600 mg/dag)

Bijwonden

(Hond, kat, reptiel en humaan)

empirisch amoxicilline-clavulaanzuur 4 dd 625 mg po tenminste 5 dagen.

Zie ook Rabies, Tetanus en chirurgische profylaxe

Malariaprofylaxe

De noodzaak van malariaprofylaxe is afhankelijk van de reisbestemming en de duur en omstandigheden van het verblijf.

Momenteel komen mefloquine (Lariam®), chloroquine en proguanil of atovaquon/proguanil (Malarone®) in aanmerking.

Precieze informatie over keuze van malariaprofylaxe kan worden verkregen via de afdeling reizigersadvisering van de GGD of via het Malariaprofylaxe Bulletin (www.lcr.nl)

Profylaxe van HIV

Postexpositie profylaxe (PEP) zo spoedig mogelijk na blootstelling aan (potentieel) HIV-positief materiaal:
in overleg met internist of arts-microbioloog.

Profylaxe van meningitis door Haemophilus influenzae

Alleen in gezinnen met kinderen < 5 jaar die niet of onvolledig HiB gevaccineerd zijn, aan alle gezinsleden behalve zwangeren: Gedurende 4 dagen:

volwassene, kind > 12 jaar rifampicine 2 dd 600 mg oraal

kinderen > 1 jaar rifampicine 2 dd 10 mg/kg oraal (max. 1200 mg/ dag)

kinderen 3-12 mnd rifampicine 2 dd 5 mg/kg oraal (max. 1200 mg/ dag)

zuigelingen < 3 mnd geen profylaxe

zwangeren ceftriaxon 250 mg i.m. eenmalig